Yeti?kinli?e Geçi? Becerileri Ölçme Arac?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yeti?kinli?e Geçi? Becerileri Ölçme Arac?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33349

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yeti?kinli?e Geçi? Becerileri Ölçme Arac? (YGBÖA), özel gereksinimli ö?rencilerin okuldan yeti?kinli?e geçi? süreçlerinde ihtiyaç duyduklar? temel becerileri de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu araç, bireylerin ba??ms?z ya?am, mesleki haz?rl?k ve sosyal uyum gibi kritik alanlardaki yeterlilik düzeylerini **psikometrik** olarak belirlemeyi hedefler. Ölçek, Gülay Cesur Yakaboylu taraf?ndan 2016 y?l?nda tamamlanan yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Amac?, **özel gereksinimli ö?renciler** için haz?rlanan geçi? programlar?n?n etkinli?ini ölçmeye ve bu ö?rencilerin **yeti?kinli?e geçi?** süreçlerini desteklemeye yönelik kapsaml? bir de?erlendirme sunmakt?r.

Anahtar Kelimeler

Yeti?kinli?e Geçi? Becerileri, Özel Gereksinimli Ö?renciler, **Ya?am Becerileri**, Ba??ms?z Ya?am, De?erlendirme Arac?, Geçi? E?itimi, Mesleki Uyum.

Yazarlar

Gülay Cesur Yakaboylu

Amaç

Bu ölçme arac?n?n temel amac?, özel gereksinimli ö?rencilerin e?itim ald?klar? kurumdan ayr?ld?ktan sonraki hayatlar?nda ba?ar?l? ve ba??ms?z bir ?ekilde ya?ayabilmeleri için gerekli olan beceri setlerini sistematik olarak ölçmektir. Geli?tirme süreci, bu popülasyonun benzersiz ihtiyaçlar?na odaklanarak, mevcut uluslararas? literatürdeki geçi? becerileri modellerini Türk kültürü ve e?itim sistemi ba?lam?na uyarlamay? içermi?tir.

Ölçek, e?itimcilerin, ailelerin ve ilgili profesyonellerin, ö?rencilerin güçlü ve zay?f yönlerini belirlemesine olanak tan?r. Böylece, ki?iselle?tirilmi? **geçi? programlar?** olu?turulmas?na rehberlik ederek, ö?rencilerin istihdam, ev ya?am? ve toplumsal kat?l?m konular?nda daha iyi haz?rlanmalar?na katk?da bulunmay? amaçlamaktad?r.

Yap?

Yeti?kinli?e Geçi? Becerileri Ölçme Arac?, özel gereksinimli bireylerin ba?ar?l? bir **yeti?kinli?e geçi?** yapabilmesi için gerekli olan çok boyutlu beceri alanlar?n? ölçen bir yap?y? temel al?r. Bu yap? genellikle ?u temel boyutlar? içerir:

Ba??ms?z Ya?am Becerileri: Ki?isel bak?m, ev yönetimi, para idaresi ve topluluk içinde hareket etme yetenekleri.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Mesleki ve ?stihdam Becerileri: ?? arama, i? yerinde sosyal beceriler, i? disiplini ve kariyer planlama.
Sosyal ve ?leti?im Becerileri: ?li?ki kurma, çat??ma çözme ve sosyal kurallara uyma.
Öz Belirleme (Self-Determination): Kendi kararlar?n? verme, amaç belirleme ve savunuculuk becerileri.

Geçerlik

Kaynak verilerde geçerli?e dair özet istatistikler sunulmam?? olsa da, bir geli?tirme çal??mas? olan bu yüksek lisans tezinde kapsaml? geçerlik çal??malar?n?n yap?lm?? olmas? beklenmektedir. Tipik olarak, bu tür ölçek geli?tirme çal??malar?nda içerik geçerli?i (uzman görü?ü), yap? geçerli?i (faktör analizi) ve ölçüt ba??ml? geçerlik yöntemleri kullan?lm??t?r.

Ölçe?in **geçerlik** çal??malar?, arac?n gerçekten özel gereksinimli ö?rencilerin yeti?kinli?e geçi? becerilerini ölçüp ölçmedi?ini kan?tlamak için kritik öneme sahiptir. Detayl? geçerlik katsay?lar? ve metodolojik yakla??mlar, tezin tam metninde (YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ilebilir) yer almaktad?r.

Güvenirlik

Kaynak verilerde güvenirli?e dair özet istatistikler yer almamaktad?r. Ancak, ölçek geli?tirme süreci kapsam?nda güvenirli?in test edilmesi zorunludur. **Güvenirlik** çal??malar? genellikle iç tutarl?l?k katsay?lar? (örne?in, Cronbach Alfa) ve test-tekrar test yöntemlerini içerir.

Ölçe?in iç tutarl?l?k analizleri, maddelerin ayn? yap?y? ölçme derecesini gösterirken; test-tekrar test güvenirli?i, arac?n zaman içinde tutarl? sonuçlar verip vermedi?ini belirler. Bu **psikometrik** özelliklere ait tüm bulgular, sorumlu yazar Gülay Cesur Yakaboylu'nun yüksek lisans tezinde detayl? olarak aç?klanm??t?r.

Faktör Analizi

Yeti?kinli?e Geçi? Becerileri Ölçme Arac?, "Geli?tirme" türünde bir ölçek oldu?u için, yap? geçerli?ini test etmek amac?yla mutlaka faktör analizine tabi tutulmu?tur. Bu analiz, ölçe?in teorik olarak belirlenen çok boyutlu yap?s?n?n ampirik verilerle desteklenip desteklenmedi?ini ortaya koyar.

Büyük ihtimalle, verilerin yap?s?n? ke?fetmek için **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** kullan?lm?? ve ard?ndan boyutlar?n sa?laml???n? do?rulamak için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm?? olabilir. Bu analizler sonucunda ölçe?in nihai madde say?s? ve alt boyutlar? belirlenmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Yüksek Lisans Tezi Kapsam?nda Geli?tirilmi? Ölçek)

Format: Derecelendirme format? (Orijinal kaynakta derecelendirme bilgisi '-' olarak belirtilmi?tir, ancak geli?tirme ölçekleri genellikle Likert veya benzeri derecelendirme formatlar?n? kullan?r).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Özel gereksinimli ö?renciler (genel olarak geli?imsel yetersizlikler veya ö?renme güçlükleri olan bireyler).

Ya? Grubu: **Yeti?kinli?e geçi?** dönemindeki ergenler ve genç yeti?kinler (genellikle 14-21 ya? aral???). Detaylar tezde mevcuttur.

Popülasyon Detaylar?: Anadolu Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü'nde yürütülen çal??ma için belirlenen özel e?itim kurumlar?ndaki ö?renciler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim veya gözlemci/ö?retmen bildirimi ?eklinde uygulanabilir. Nihai metodoloji, tezin uygulama bölümünde belirtilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Geli?imsel Yetersizlik, Öz Belirleme, Mesleki Beceriler, Adaptif Davran??, E?itim Bilimleri, Anadolu Üniversitesi, **De?erlendirme**.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanan kaynakta mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: gulaycesur87@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Gülay Cesur Yakaboylu (Anadolu Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, Eski?ehir, 2016 itibar?yla).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Bu araç bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirildi?inden, akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için genellikle yazar?n izni gereklidir. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli uygulama öncesinde yazar ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. Ölçek, **2016** y?l?nda geli?tirilmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal tezi ve detayl? metodolojisi YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ime aç?kt?r: tez.yok.gov.tr.

Kaynaklar

Cesur-Yakaboylu, G. (2016). *Özel gereksinimli ö?renciler için yeti?kinli?e geçi? becerileri ölçme arac?n?n geli?tirilmesi* (Yay?nlanmam?? yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, Eski?ehir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: yetiskinlige-gecis-becerileri-olcme-araci-toad.pdf

Yeti?kinli?e Geçi? Becerileri Ölçme Arac?n?n Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Detayl? maddeler için yukar?da belirtilen yüksek lisans tezine ba?vurulmal?d?r.

Bu bölüm, ölçek maddelerinin listelenmesi için ayr?lm??t?r. Maddeler, tezin eklerinde veya ilgili yay?nlanm?? makalelerde bulunabilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM